

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi
wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1895.

Wydano i rozesłano dnia 18. Grudnia 1895.

Część XVI.

Nr. 75.

U s t a w a

z dnia 16. Października 1895, o regulacji potoku Przegnojówki
z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Regulacja potoku Przegnojówki od stawu w Żeniowic do młyna w Krzywiczach z dopływami, ma być wykonaną jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej regulacji służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1894, preliniujący kosztą robót na 84.000 zł.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją Państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta regulacji włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu, pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu regulacyjnego.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent preliniowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl §. 6. ustępu 1. i §. 4. ustępu 1. ustawy z dnia 30. Czerwca 1884, Dz. u. p. Nr. 116 bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości trzydziestu procent kosztów, z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

c) wreszcie właściciele gruntów i zakładów, które położone są w okręgu konkurencyjnym, przez władze polityczne oznaczyć się mającym, resztą preliminowanych kosztów budowy, a to w myśl §. 66. krajowej ustawy wodnej z dnia 14. Marca 1875, Dz. ust. kraj. Nr. 38. według stosunku korzyści, których oczekiwać należy, lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa, które ma być usunięte, albo też, o ile rozkład kosztów na tej podstawie nie da się uskutecznić, według wartości tych gruntów i zakładów.

§. 4.

Do rozłożenia i ściągnięcia datków stron interesowanych w §. 3. pod c) wymienionych, zawiązaną będzie przez Administrację państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym spółka wodna.

Bliższe szczegóły co do wyboru i liczby członków Wydziału tej spółki, określi statut przez Władzę polityczną wydać się mający.

§. 5.

Datki oznaczone w §. 3. pod a) b) i c) mają być oddane do rozporządzenia w czasie budowy w równych ratach rocznych z tem ograniczeniem, że rzeczywista wypłata zasiłków kraju i państwowego funduszu melioracyjnego, odbywać się ma w granicach pojedynczych rat rocznych, w miarę potrzeby, dla wykonania robót programem objętych.

§. 6.

Dla utrzymania wykonanych robót regulacyjnych po ukończeniu budowy, ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

1. z kwoty osiągniętej ze sprzedaży uzyskanych przez regulację gruntów;
2. z odsetek tej kwoty, jakie narosną w czasie budowy.

Dalsze postanowienia co do rozkładu reszty kosztów utrzymania na kraj i strony interesowane, ewentualnie utworzenia w tym celu jednej lub więcej spółek wodnych i innych zarządzeń, potrzebnych do konserwacji wykonanych robót, wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§. 7.

Wykonanie robót regulacyjnych i konserwacyjnych, zarówno jak i zarząd funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego, obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsięwzięcia i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem, któremu podobnie jak i stronom interesowanym, przyznanym zostaje wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsięwzięcia.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, co do czasu trwania budowy, terminów płatności i sposobu uiszczania datków, oraz co do ewentualnego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsięwzięcia, określi rozporządzenie wykonawcze, ułożone przez Wydział krajowy wspólnie z Namiestnictwem, a zatwierdzone przez Ministerstwo rolnictwa.

§. 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, skarbu i spraw wewnętrznych.

Zagrzeb, dnia 16. Października 1895.

Franciszek Józef w. r.

Badeni w. r.

Biliński w. r.

Ledebur w. r.

Nr. 76.

O b w i e s z c z e n i e

c. k. Namiestnictwa z dnia 24. Października 1895, L. 86.214, którem ogłasza się rozporządzenie wykonawcze do ustawy z dnia 2. Września 1895, Dz. u. kr. Nr. 69, o obwałowaniu lewego brzegu Dunajca od mostu kolejowego w Bogumiłowicach do Biskupie radłowskich, ułożone przez Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem a zatwierdzone reskryptem wysokiego c. k. Ministerstwa rolnictwa z dnia 1. Czerwca 1895, L. 10.637.

Za c. k. Namiestnika:

Lidl w. r.

Rozporządzenie wykonawcze

do ustawy z dnia 2. Września 1895, Dz. u. kraj. Nr. 69, o obwałowaniu lewego brzegu Dunajca od mostu kolejowego w Bogumiłowicach do Biskupie radłowskich.

§. 1.

Obwałowanie lewego brzegu Dunajca od mostu kolejowego w Bogumiłowicach do Biskupie radłowskich jest przedsiębiorstwem krajowym i ma być wykonane w myśl §. 7. ustawy z dnia 2. Września 1895, Dz. u. kraj. Nr. 69 przez Wydział krajowy przy współdziałaniu Administracji państwa i stron interesowanych (Wydziału spółki wodnej).

§. 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt techniczny krajowego biura melioracyjnego z roku 1891, zatwierdzony przez Ministerstwo rolnictwa a preliminujący koszta robót na 140.000 zł. w. a.

Wydział krajowy jest jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

Projektowana melioracja obejmuje następujące roboty:

1. obwałowanie lewego brzegu Dunajca na wskazanej w §. 1. przestrzeni;
2. pogłębienie i uzupełnienie głównych rowów osuszających;
3. budowę szluz i przepustów potrzebnych dla odwodnienia gruntów obwałowanych;
4. utrzymanie wszystkich powyższych robót w czasie budowy.

§. 3.

Czas budowy ustanawia się na lat cztery i trwać ma od roku 1895 do roku 1898.

§. 4.

Koszta projektowanych robót melioracyjnych, tudzież koszta kancelaryjne, komisyjne i koszta zarządu pokryte będą z funduszu budowlanego, utworzonego w myśl §. 3. ustawy z dnia 2. Września 1895, Dz. u. kraj. Nr. 69 i nie mogą przekroczyć sumy 140.000 zł. w. a.

§. 5.

Zasiłki krajowe i państwowe mają być wstawiane do preliminarzy krajowego i państwowego w czterech równych ratach rocznych, od r. 1895 do r. 1898, wypłata zaś tych rat rocznych do funduszu budowy odbywać się ma w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§. 6.

Datek konkurencyjny ma być wpłacany przez uczestników spółki do funduszu budowy względnie do kasy krajowej, w równych ratach rocznych, na dniu 1. Lipca każdego roku, raty zaś zapadłe przed ustanowieniem okręgu konkurencyjnego i zawiązaniem spółki wodnej, mają być natychmiast po ustanowieniu okręgu konkurencyjnego i zawiązaniu spółki wodnej ściągnięte.

Coroczne datki prywatnych stron interesowanych będą oznaczone na podstawie ustanowić się mającego okręgu konkurencyjnego, a w razie potrzeby będą ściągnięte w drodze egzekucyi politycznej.

Jeżeli spółka wodna przypadające na członków prestacye zechce pokryć w drodze operacyi kredytowej, w takim razie znajdą zastosowanie postanowienia §§. 15. do 19. państwowej ustawy melioracyjnej z dnia 30. Czerwca 1884 Dz. u. p. Nr. 116 tak co do zaciągnięcia pożyczki, jak i ściągania datków konkurencyjnych przez c. k. Urzędy podatkowe.

§. 7.

Okręg konkurencyjny oznaczonym będzie stosownie do §. 3. specjalnej ustawy krajowej przez właściwą w myśl §. 76. kraj. ust. wodnej Władzę administracyjną.

Ustanowienie miary rozłożenia kosztów, tudzież uregulowanie datków konkurencyjnych, ma być skutecznionem według postanowień §§. 65. i 66. krajowej ustawy wodnej przez spółkę; a w razie, gdyby się interesowani nie zgodzili, rozstrzyga o tem Władza polityczna na podstawie zdania znawców.

§. 8.

Prowadzenie budowy, oraz pełnienie służby techniczno-administracyjnej porucza Wydział krajowy zaprzysiężonemu urzędnikowi technicznemu pod nadzorem każdoczesnego Dyrektora krajowego biura melioracyjnego.

Do pomocy kierownikowi budowy w sprawach administracyjnej natury, mianowicie: do interwencyi przy rozprawach o odszkodowanie za zajęte grunta, przy ugodach o ceny materiałów i wysokość robocizny i t. p., dalej do prowadzenia rachunkowości przy robotach budowlanych, powołuje Wydział krajowy według własnego uznania dla każdej sekcyi budowy osobistość zaufania

godną i obznajomioną z miejscowymi stosunkami i cenami na delegata, któremu przysłużyła w kierownictwie budowy głos doradczy.

Pomocników technicznych i rachunkowych mianuje Wydział krajowy. Dozorców przy robotach przyjmuje w miarę potrzeby kierownik budowy, nie przekraczając liczby maksymalnej tychże, mającej się unormować przez Wydział krajowy i wyznacza im odpowiednie płace miesięczne do wysokości 30 zł. W razie potrzeby polepszenia płac dozorców lub też podwyższenia unormowanej ich liczby, potrzebnem jest w tym kierunku zezwolenie Wydziału krajowego.

W nagłych wypadkach może nastąpić przyjęcie dozorców po nad przepisaną liczbę, jednakże za dodatkowem jak najrychlejszem usprawiedliwieniem tego zarządzenia przed Wydziałem krajowym, przyczem natomiast zbędni dozorczy mają być od służby uwolnieni. Wszystkie kroki i zarządzenia kierownika budowy w sprawie przyjmowania, wynagradzania i wydalania dozorców, mają się odbywać w porozumieniu z delegatem Wydziału krajowego.

Z dniem przybycia do przydzielonego sobie perymetra melioracyjnego, otrzymuje kierownik budowy za czas czynności w tym perymetrze, t. j. do terminu zastanowienia robót, mającego się oznaczyć przez Wydział krajowy, zamiast dyet i kosztów podróży w obrębie pola roboczego stały dodatek budowlany, który wynosi miesięcznie 90 zł. w. a. dla inżyniera asystenta i elewa technicznego, 120 zł. w. a. dla inżyniera II. kl. i inżyniera adjunkta a 150 zł. w. a. dla wyższych urzędników technicznych. O ile czas, za który dodatek budowlany ma być wypłacony, zawiera ułamki miesiąca, należy za takowy obliczyć dodatek według trzydziestej części podanej kwoty. Za podróże do pola roboczego i z powrotem do stałego miejsca urzędowania lub stacyi zimowej, wyznaczonej po za obrębem roboczym, otrzymuje kierownik budowy wynagrodzenie kosztów podróży i dyety, za podróże zaś podjęte w czasie budowy w interesie służbowym po za pole robocze, tylko wynagrodzenie kosztów podróży według wymiaru ustanowionego dla odnośnej kategorii urzędników krajowych.

Delegat Wydziału krajowego ma prawo do żądania zwrotu poniesionych w gotówce kosztów podróży, a mianowicie: przy podróżach koleją żelazną należytość II. klasy, przy podróży drogowej 13·2 ct. za 1 kilometr, przy komisjach zaś po za miejscem jego zamieszkania oprócz tego kosztów utrzymania w kwocie 5 zł. a. w. dziennie.

Dodatki budowlane, dyety i koszta podróży kierownika budowy, płaca tegoż w czasie budowy, zwrot kosztów podróży i utrzymania delegata, pobory dozorców i pomocniczych sił, jak w ogóle wszystkie koszta zarządu i kierownictwa budowy, pokryte będą z funduszu budowy.

Udzielanie innych w powyższych postanowieniach nieprzewidzianych wynagrodzeń i remuneracyi, zależnem jest od poprzedniego zezwolenia Ministerstwa rolnictwa.

§. 9.

Delegaci Wydziału krajowego, względnie ich zastępcy, których powołuje również Wydział krajowy, przechowują u siebie i zawiadują funduszami budowy, asygnowanymi przez Wydział krajowy, znoszą się we wszystkich im poruczonych sprawach bezpośrednio z Wydziałem krajowym i są w obec niego odpowiedzialnymi za całość tych funduszy, jakoteż za zarachowanie wydatków pokrytych z tych funduszy, które ma być należycie udokumentowane.

Sposób użycia tych funduszy i usprawiedliwienia poczynionych wydatków, określa szczegółowa instrukcja rachunkowa.

Umowy o roboty i dostawy, które nie przechodzą 500 zł. a przytem są tak nagłe, że ich zrealizowanie nie może być wstrzymane do nadejścia decyzji Wydziału krajowego, zawiera z przedsiębiorcami delegat wspólnie z kierownikiem budowy i oddaje takowe do wykonania za dodatkowem jak najspieszniejszym usprawiedliwieniem wobec Wydziału krajowego.

Wszelkie inne umowy i oferty przedsiębiorców, szczególnie odnoszące się do budowy obiektów, jak : mostów, szluz i przepustów, przedstawia delegat wraz z kierownikiem budowy przed rozpoczęciem robót Wydziałowi krajowemu do zatwierdzenia.

§. 10.

Kierownik budowy, do którego należy rozkład robót, ich kierownictwo i staranie o należyte i ekonomiczne przeprowadzenie całej melioracji jest odpowiedzialny wobec Wydziału krajowego, za wykonanie budowy.

Tenże znosi się bezpośrednio z Wydziałem krajowym w sprawach budowlanych, przedkłada peryodyczne sprawozdania o postępie robót, a w wypadkach niecierpiących zwłoki czyni zarządzenia pod własną odpowiedzialnością i usprawiedliwia takowe bezzwłocznie w obec Wydziału krajowego.

W szczególności kierownik budowy koramizuje kwity delegata, za którymi tenże podnosi z właściwego c. k. Urzędu podatkowego lub z kasy krajowej zaliczki z kredytów przez Wydział krajowy utworzonych, a to w celu utrzymania dokładnej ewidencji funduszy na budowę użyć się mających.

Kierownik budowy sprawdza i podpisuje również wszystkie dokumenty, na podstawie których delegat ma skutecznie wypłaty, prowadzi sam lub za pośrednictwem podwładnych organów dziennik swych korespondencji, dzienniki narzędzi, sprzętów i materyałów, listy wypłat, wykazy należitości za dostarczone materyały i wykonane roboty i dziennik budowy, utrzymuje w porządku akta budowy (plany, kosztorysy, raptularze, korespondencye przychodzące. oraz bruliony korespondencji wychodzących, wszelkie protokoły,

wykazy i t. p.) a co miesiąc (najdalej w dniu 15. każdego następnego miesiąca) przedkłada Wydziałowi krajowemu sprawozdanie o postępie budowy, do którego dołącza wykaz z postępu robót, sporządzony na podstawie dziennika budowy i wyciągi z dziennika kasowego.

§. 11.

W razie, gdyby w czasie budowy okazała się potrzeba zmiany w projekcie służącym za podstawę wykonania robót, lub też strony interesowane tej zmiany żądały, winien kierownik budowy przedłożyć odpowiedni wniosek z planami i kosztorysami Wydziałowi krajowemu, który takowy udzieli Namiestnictwu dla wspólnej narady, a następnie ostatecznego zatwierdzenia. W naradzie tej weźmie udział projektant oraz inżynier rządowy.

Przez podobne zmiany projektu nie może być jednak w żadnym wypadku spowodowanem przekroczenie preliminowanych kosztów, a w razie gdyby te zmiany miały dotknąć podstawy hydrotechnicznej zatwierdzonego projektu, mają takowe być przedłożone c. k. Ministerstwu rolnictwa do zatwierdzenia.

§. 12.

Przed rozpoczęciem budowy wyda kompetentna władza polityczna na żądanie delegata Wydziału krajowego i kierownika budowy orzeczenie po myśli §. 86. kraj. ust. wodnej, co do potrzeby i rozciągłości służebności lub ustąpienia gruntów, a mianowicie, które obce grunta, materiały i t. p. dla celów regulacyi, jakie służebności na gruntach nadbrzeżnych dla ochrony budowli regulacyjnych i na jak długi czas są potrzebne.

Wypkupno gruntów lub też czasowe ich zajęcie dla wykonania robót: jak przekopów, szkarp, brzegów, wałów ochronnych, rowów materiałowych, ścięcia darni, dróg dojazdowych, placów składowych i roboczych i t. p., zarówno jak wydobywanie materiałów budowlanych odbywać się będzie wedle odnośnych przepisów kraj. ustawy wodnej, w którym to celu kierownik budowy dostarczyć powinien Władzy politycznej odpowiednich kopii map katastralnych, na których grunta zająć się mające oznaczyć należy kolorem (karminem) wraz z wykazem powierzchni gruntów, liczb parcel, rodzaju uprawy i nazw właścicieli. Co do wysokości mającego się wypłacić odszkodowania, winien delegat wraz z kierownikiem budowy, tudzież delegatem stron interesowanych (Wydziału spółki) starać się przedewszystkiem zawrzeć z właścicielem nieruchomości, lub też jego prawnym albo sądowym zastępcą, dogodną ugodę, która wymaga zatwierdzenia Wydziału krajowego.

W razie niedójścia do skutku ugody, ma być oznaczoną jakość i wysokość odszkodowania po myśli postanowień §. 87. kraj. ust. wodnej z dnia 14. Marca 1875 (Dz. u. kr. Nr. 38) przez władzę polityczną, a jeżeli się interesowani tem nie zadowolnią, przez sądowe oszacowanie.

Postanowienia tego paragrafu kraj. ustawy wodnej znajdą także zastosowanie co do złożenia lub zabezpieczenia odszkodowania.

§. 13.

Przy odebraniu w posiadanie fizyczne wszelkich realności, na rzecz budowy tak czasowo jak i wieczyście wywłaszczonych, lub też bezpłatnie odstąpionych, spisie delegat wraz z kierownikiem budowy protokół odbioru, w którym należy się odwołać do odnośnego aktu wywłaszczenia lub darowizny.

Grunta uzyskane w drodze umów, wywłaszczeń lub też regulacyi (stare łożyska) należy odgraniczyć i zaintabulować na rzecz przedsiębiorstwa (funduszu konserwacyjnego).

§. 14.

Po zbadaniu wszelkich okoliczności, mających wpływ na ilość robotników, których równocześnie przy budowie zająć będzie można, sporządzi kierownik budowy wykaz potrzebnych narzędzi do sprawienia, zakupi takowe wspólnie z delegatem, oraz najmie odpowiedni i zamknięty skład lub zarządzi wybudowanie stosownej szopy zamykanej.

Z końcem corocznego peryodu budowy należy przedkładać Wydziałowi krajowemu dziennik narzędzi i sprzętów z oznaczeniem ich ubytku i stanu, w jakim się znajdują.

§. 15.

Materyały mogą być dostarczane w drodze przedsiębiorstwa lub we własnym zarządzie.

Warunki dostawy w drodze przedsiębiorstwa pod względem ilości i jakości materyałów, tudzież terminu częściowe i ostateczne, winne być szczegółowo wskazane w dotyczących umowach i kontraktach, spisanych wedle udzielonego przez Wydział krajowy formularza.

Delegat wspólnie z kierownikiem budowy czuwa nad należytem skutecznieniem dostawy i ścisłym wypełnieniem wszystkich zobowiązań przedsiębiorców.

W razie zwłoki w dostawie, delegat na wniosek kierownika budowy stosuje do przedsiębiorców rygory kontraktowe tak pod względem kar pieniężnych, jakoteż uzupełnienia częściowych dostaw na koszt i stratę przedsiębiorców.

Jeżeli przedsiębiorcy nie wypełnią zobowiązań kontraktowych w terminie ostatecznym, a powyższe środki przynaglaające okażą się niedostatecznymi, w takim razie odnieść się delegat w porozumieniu z kierownikiem budowy do Wydziału krajowego celem uznania przedsiębiorców za kontraktomnych

z zastosowaniem wszystkich następstw w tym wypadku przewidzianych. Przy dostarczaniu materiałów we własnym zarządzie kierownik budowy oznaczy i obliczy ilość potrzebnych materiałów na podstawie kosztorysów biura melioracyjnego, zatwierdzonych przez c. k. Ministerstwo rolnictwa, a delegat w porozumieniu z kierownikiem budowy zakupi i dostarczy rzeczony materiał, przyczem największą bacność zwracać należy na dobroć materiałów w ogóle i na zimowe cięcie drzewa w szczególności i starać się o nabycie materiałów pod jak najkorzystniejszymi warunkami.

Kierownik budowy winien prowadzić dziennik przychodu i rozchodu materiałów celem utrzymania należytej ewidencji, a zarazem dopilnować należytego składania materiałów.

§. 16.

Wykonanie robót ma się odbywać w zarządzie własnym, przyczem zaleca się przedewszystkiem robota za wynagrodzeniem od wymiaru, a robota za wynagrodzeniem dziennem tylko w takich wypadkach, gdyby jej przeprowadzenie za wynagrodzeniem od wymiaru było niemożliwe. Wypłaty odbywają się na podstawie list płacy, sprawdzonych i podpisanych przez kierownika budowy.

Częściowe roboty mogą być oddane w przedsiębiorstwo bądź w drodze licytacji, bądź też akordów, w którym to wypadku robota jest właściwie robotą wymiarową z tą jednak różnicą, iż wykonywa się na podstawie umów pisemnych, zawartych w myśl §. 9., a wypłaty uskuteczniają się na podstawie wykazów należności przez kierownika budowy sporządzonych w terminach umową wskazanych i pod warunkami tamże zastrzeżonymi.

W szczególnych wypadkach miejscowymi stosunkami spowodowanych, mogą przy budowie być zastosowane obszerniejsze przedsiębiorstwa.

W takim razie Wydział krajowy rozpisuje licytację, bądź to w Wydziale krajowym we Lwowie, bądź też we właściwych Wydziałach powiatowych.

Jeżeli rozprawa licytacyjna odbywa się w biurze Wydziału powiatowego, winien być przy niej obecnym delegat lub kierownik budowy, a rezultat licytacji tudzież spisane po przyjęciu najkorzystniejszych ofert kontrakty z przedsiębiorcami, mają być przedłożone do zatwierdzenia Wydziałowi krajowemu.

W kontraktach wykazuje się szczegółowo rodzaj robót, ich ilość i wymiary, sposób wykonania, terminu ukończenia, warunki wypłat należności, kary za zwłokę w robotach i t. p.

Delegat wspólnie z kierownikiem budowy czuwa nad ściśłem wypełnieniem zobowiązań kontraktowych, stosując w razie potrzeby rygory przeciw przedsiębiorcom, o czem Wydział krajowy zawiadamia.

W miarę postępu robót i dostaw, wykonanych na podstawie umów i akordów, może delegat udzielać przedsiębiorcom częściowych wypłat na

poczet należytości, przyczem jednak z każdorazowej sumy należytości potrącać należy przynajmniej 5% na ratę kolaudacyjną.

Kolaudację przeprowadzają:

a) gdzie chodzi o częściowe lub też w zupełności wykonane, lecz 500 zł. w. a. nie przenoszące roboty i dostawy, kierownik budowy i delegat przy ewentualnej interwencji inżyniera delegowanego przez Wydział krajowy.

b) jeżeli chodzi o roboty i dostawy w zupełności wykonane powyżej 500 zł. w. a., komisya przeprowadzająca coroczną kolaudację (§. 19. instrukcyi).

Odbioru dokonywują delegat i kierownik budowy, w którym to celu ma być sporządzony akt kolaudacyjny, podpisany przez odbierających robotę i przedsiębiorcę.

§. 17.

Dla uwidocznienia postępu budowy prowadzi inżynier dziennik budowy, w którym oprócz wykonanych w każdym tygodniu robót i dostaw, mają być zamieszczone następujące daty:

1. stan powietrza,
2. stan wody w rzece, w którym to celu w pobliżu placu budowy należy wstawić tymczasowy wodoskaz,
3. liczba robotników według poszczególnych kategori, oraz ilość fur,
4. oznaczenie miejsc, w których wykonują się roboty, oraz opisanie przeprowadzonych robót, tudzież początek i koniec robót,
5. odbiór materiałów budowlanych,
6. wszystkie momenty i wydarzenia, które mogą mieć wpływ na budowę szczególnie zaś spis szkód wyrządzonych wielką wodą,
7. polecenia ustne lub pisemne, wydane przedsiębiorcom lub dostawcom,
8. uwagi poczynione przez delegowanego od czasu do czasu przez Wydział krajowy dla kontroli technicznej inżyniera.

Dziennik budowy ma być z końcem każdego tygodnia zamknięty, przedsiębiorcy do przejrzania udzielony, tudzież przez tegoż podpisany, po ewentualnem wciągnięciu do dziennika podniesionych przez niego zarzutów.

§. 18.

Tak Administracyi państwa jak i stronom interesowanym (Wydziałowi spółki) przysługuje prawo przekonywać się każdego czasu za pośrednictwem swych organów technicznych, względnie delegatów, o postępie robót i jakości wykonania. W tym celu znajdujące się na miejscu a zajęte wykonaniem robót organa Wydziału krajowego, są obowiązane udzielić wszelkich żądanych wyjaśnień tak delegatom Administracyi państwa, jak i spółki wodnej.

Kontrola robót przez delegowanych w tym celu techników Administracji państwa i Wydziału krajowego, odbywać się ma według możliwości co dwa miesiące.

Z każdorazowej inspekcji mają ci technicy składać swym przełożonym Władzom szczegółowe sprawozdania, które posłużą Wydziałowi krajowemu do wydania stosownych zarządzeń.

Koszta tej kontroli technicznej pokrywa fundusz budowy.

§. 19.

Z końcem każdego rocznego okresu budowy ma zarządzać kierownik budowy kolaudacyi robót, którą przeprowadza komisya, składająca się:

a) z technika delegowanego przez Namiestnictwo tudzież technika Wydziału krajowego,

b) z delegata Wydziału krajowego i kierownika budowy,

c) z delegata stron interesowanych, względnie Wydziału spółki.

Z tych członków komisji mają jednak tylko technicy pod a) wymienieni głos rozstrzygający.

Komisya ogląda i bada wykonane roboty w ogólności, szczegółową zaś kolaudacyę wykonanych robót przeprowadzają wspólnie technicy pod a) wymienieni.

Koszta kolaudacyi pokrywa fundusz budowy.

Protokół kolaudacyjny zbadany przez Wydział krajowy i Namiestnictwo, udziela się do wiadomości Ministerstwa rolnictwa, a dopiero wtedy, kiedy ze strony tego Ministerstwa nie będą podniesione zarzuty, nastąpić może wypłata przedsiębiorcom zatrzymanych rat kolaudacyjnych.

§. 20.

Kierownik budowy zajmie się po upływie każdorocznego okresu budowy wypracowaniem sprawozdania dorocznego z czynności budowlanej, które ma wykazać rezultaty robót, wartość budowy obliczoną na podstawie wykazów bryłowości i analizy cen jednostkowych, tudzież inne ważniejsze spostrzeżenia co do budowy.

Sprawozdanie to przedstawi Wydział krajowy za pośrednictwem Namiestnictwa Ministerstwu rolnictwa.

§. 21.

Ostateczne zarachowanie w księgach wszystkich dochodów i wydatków funduszu budowy, prowadzi Wydział krajowy za pośrednictwem swego oddziału

rachunkowego, z końcem każdego roku, a najdalej do 1. Marca następnego roku udziela Namiestnictwu zamknięcie rachunków, a na żądanie tegoż zezwala na wglądnięcie w rachunki szczegółowe.

Odpis zamknięcia rachunkowego udziela Wydział krajowy także Wydziałowi spółki, oraz delegatowi i kierownikowi budowy.

Zamknięcie rachunkowe przedłożyć ma Namiestnictwo do zatwierdzenia Ministerstwu rolnictwa, które rozstrzyga także ewentualne zarzuty Wydziału spółki, co do których nie doszło do skutku porozumienie z Wydziałem krajowym.

§. 22.

Pod względem rachunkowym obowiązuje zatwierdzona przez Ministerstwo rolnictwa instrukcja rachunkowa, wydana dla krajowych przedsiębiorstw melioracyjnych z dnia 18. Listopada 1887, Dz. u. kr. Nr. 68.

Nr. 77.

O b w i e s z c z e n i e

c. k. Namiestnictwa z dnia 16. Listopada 1895, L. 89.796, którem ogłasza się rozporządzenie wykonawcze do ustawy z dnia 3. Września 1895, Dz. u. kr. Nr. 68, o osuszeniu bagien Stojanowskich, ułożone przez Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem a zatwierdzone reskryptem wys. c. k. Ministerstwa rolnictwa z dnia 16. Października 1895, L. 19.928.

Za c. k. Namiestnika:

Lidl w. r.

Rozporządzenie wykonawcze

do ustawy z dnia 3. Września 1895 Dz. u. kr. Nr. 68, o osuszeniu bagien Stojanowskich.

§. 1

Osuszenie bagien w gminach i obszarach dworskich powiatu Kamionieckiego: Stojanów, Tetewczyce, Peratyn, Sieńków i Wolica baryłowa, jest przed-

siębiorstwem krajowym i ma być wykonane w myśl §. 6. ustawy z dnia 3. Września 1895, Dz. u. kr. Nr. 68 przez Wydział krajowy przy współdziałaniu Administracji państwa i stron interesowanych (Wydziału spółki wodnej).

§. 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt techniczny krajowego biura melioracyjnego z roku 1894, zatwierdzony przez Ministerstwo rolnictwa a preliminujący koszty robót na 60.000 zł. w. a.

Wydział krajowy jest jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

Projektowana melioracja obejmuje następujące roboty :

1. Wykonanie głównego rowu osuszającego między Baryłowem a Stojanowem,
2. wykonanie dziewięciu rowów drugorzędnych osuszających,
3. budowę piętnastu szluz do zwilżania osuszonych torfowisk,
4. budowę czterech mostów,
5. utrzymanie powyższych robót w czasie budowy.

§. 3.

Czas budowy ustanawia się na lat dwa i trwać ma od jesieni 1895 do jesieni 1897.

§. 4.

Koszta projektowanych robót melioracyjnych, tudzież koszty kancelaryjne, komisyjne i koszty zarządu, pokryte będą z funduszu budowy, utworzonego w myśl §. 3. ustawy z dnia 3. Września 1895, Dz. u. kraj. Nr. 68 i nie mogą przekroczyć razem z kosztami budowy sumy 60.000 zł. w. a.

§. 5.

Zasiłki krajowe i państwowe mają być wstawiane do preliminarzy krajowego i państwowego w dwu równych ratach rocznych, od roku 1895 do roku 1896, wypłata zaś tych rat rocznych do funduszu budowy odbywać się ma w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§. 6.

Dodatek konkurencyjny ma być wpłacany przez uczestników spółki do funduszu budowy względnie do kasy krajowej, w równych ratach rocznych

na dniu 1. Lipca każdego roku, raty zaś zapadłe przed ustanowieniem okręgu konkurencyjnego i zawiązaniem spółki wodnej, mają być natychmiast po ustanowieniu okręgu konkurencyjnego i zawiązaniu spółki wodnej ściągnięte.

Coroczne datki prywatnych stron interesowanych będą oznaczone na podstawie ustanowić się mającego okręgu konkurencyjnego, a w razie potrzeby będą ściągnięte w drodze egzekucyi politycznej.

Jeżeli spółka wodna przypadające na członków prestacye zechce pokryć w drodze operacyi kredytowej, w takim razie znajdą zastosowanie postanowienia §§. 15. do 19. państwowej ustawy melioracyjnej z dnia 30. Czerwca 1884, Dz. u. p. Nr. 116 tak co do zaciągnięcia pożyczki, jak i ściągania datków konkurencyjnych przez c. k. Urzędy podatkowe.

§. 7.

Okręg konkurencyjny oznaczonym będzie stosownie do §. 3. specjalnej ustawy krajowej przez właściwą w myśl §. 76. krajowej ustawy wodnej Władzę administracyjną.

Ustanowienie miary rozłożenia kosztów, tudzież uregulowanie datków konkurencyjnych, ma być skutecznionem według postanowień §§. 65. i 66. krajowej ustawy wodnej przez spółkę, a w razie, gdyby się interesowani nie zgodzili, rozstrzyga o tem władza polityczna na podstawie zdania znawców.

§. 8.

Prowadzenie budowy, oraz pełnienie służby techniczno-administracyjnej porucza Wydział krajowy zaprzysiężonemu urzędnikowi technicznemu pod nadzorem każdoczesnego Dyrektora krajowego biura melioracyjnego.

Do pomocy kierownikowi budowy w sprawach administracyjnej natury, mianowicie: do interwencyi przy rozprawach o odszkodowanie za zajęte grunta, przy ugodach o ceny materiałów i wysokość robocizny i t. p., dalej do prowadzenia rachunkowości przy robotach budowlanych, powołuje Wydział krajowy według własnego uznania dla każdej sekeyi budowy osobistość zaufania godną i obznajomioną z miejscowymi stosunkami i cenami na delegata, któremu przysłuży w kierownictwie budowy głos doradczy.

Pomocników technicznych i rachunkowych mianuje Wydział krajowy. Dozorców przy robotach przyjmuje w miarę potrzeby kierownik budowy, nie przekraczając liczby maksymalnej tychże, mającej się unormować przez Wydział krajowy i wyznacza im odpowiednie płace miesięczne do wysokości 30 zł. W razie potrzeby polepszenia płac dozorców lub też podwyższenia

unormowanej ich liczby, potrzebnem jest w tym kierunku zezwolenie Wydziału krajowego.

W nagłych wypadkach może nastąpić przyjęcie dozorców po nad przepisaną liczbę, jednakże za dodatkowem jak najrychlejszem usprawiedliwieniem tego zarządzenia przed Wydziałem krajowym, przyczem natomiast zbędni dozorecy mają być od służby uwolnieni. Wszystkie kroki i zarządzenia kierownika budowy w sprawie przyjmowania, wynagradzania i wydalania dozorców, mają się odbywać w porozumieniu z delegatem Wydziału krajowego.

Z dniem przybycia do przydzielonego sobie perymetra melioracyjnego, otrzymuje kierownik budowy za czas czynności w tym perymetrze t. j. do terminu zastanowienia robót, mającego się oznaczyć przez Wydział krajowy, zamiast dyet i kosztów podróży w obrębie pola roboczego, stały dodatek budowlany, który wynosi miesięcznie 90 zł. w. a. dla inżyniera - asystenta i elekwa technicznego, 120 zł. w. a. dla inżyniera II. kl. i inżyniera adjunkta, a 150 zł. w. a. dla wyższych urzędników technicznych. O ile czas, za który dodatek budowlany ma być wypłacony, zawiera ułamki miesiąca, należy za takowy obliczyć dodatek według trzydziestej części podanej kwoty. Za podróże do pola roboczego i z powrotem do stałego miejsca urzędowania lub stacji zimowej, wyznaczonej poza obrębem roboczym, otrzymuje kierownik budowy wynagrodzenie kosztów podróży i diety, za podróże zaś podjęte w czasie budowy w interesie służbowym po za pole robocze, tylko wynagrodzenie kosztów podróży według wymiaru ustanowionego dla odnośnej kategorii urzędników krajowych.

Delegat Wydziału krajowego ma prawo do żądania zwrotu poniesionych w gotówce kosztów podróży, a mianowicie: przy podróżach koleją żelazną należytości II. klasy, przy podróży drogowej 13·2 ct. za 1 kilometr, przy komisjach zaś po za miejscem jego zamieszkania, oprócz tego kosztów utrzymania w kwocie 5 zł. w. a. dziennie.

Dodatki budowlane, diety i koszta podróży kierownika budowy, płaca tegoż w czasie budowy, zwrot kosztów podróży i utrzymania delegata, pobory dozorców i pomocniczych sił, jak w ogóle wszystkie koszta zarządu i kierownictwa budowy, pokryte będą z funduszu budowy.

Udzielanie innych w powyższych postanowieniach nieprzewidzianych wynagrodzeń i remuneracyi zależnem jest od poprzedniego zezwolenia Ministerstwa rolnictwa.

§. 9.

Delegaci Wydziału krajowego, względnie ich zastępcy, których powołuje również Wydział krajowy, przechowują u siebie i zawiadują funduszami budowy, asygnowanymi przez Wydział krajowy, znoszą się we wszystkich im poruczonych sprawach bezpośrednio z Wydziałem krajowym i są wobec

niego odpowiedzialnymi za całość tych funduszków, jakoteż za zarachowanie wydatków pokrytych z tych funduszków, które ma być należycie udokumentowane.

Sposób użycia tych funduszków i usprawiedliwienia poczynionych wydatków określa szczegółowa instrukcja rachunkowa.

Umowy o roboty i dostawy, które nie przechodzą 500 zł. a przytem są tak nagłe, że ich zrealizowanie nie może być wstrzymane do nadejścia decyzji Wydziału krajowego, zawiera z przedsiębiorcami delegat wspólnie z kierownikiem budowy i oddaje takowe do wykonania za dodatkowem jak najspieszniejszym usprawiedliwieniem wobec Wydziału krajowego.

Wszelkie inne umowy i oferty przedsiębiorców, szczególnie odnoszące się do budowy obiektów, jak: mostów, szluz i przepustów, przedstawia delegat wraz z kierownikiem budowy przed rozpoczęciem robót Wydziałowi krajowemu do zatwierdzenia.

§. 10.

Kierownik budowy, do którego należy rozkład robót, ich kierownictwo i staranie o należyte i ekonomiczne przeprowadzenie całej melioracyi, jest odpowiedzialny w obec Wydziału krajowego za wykonanie budowy.

Tenże znosi się bezpośrednio z Wydziałem krajowym w sprawach budowlanych, przedkłada peryodyczne sprawozdania o postępie robót, a w wypadkach nie cierpiących zwłoki czyni zarządzenia pod własną odpowiedzialnością i usprawiedliwia takowe bezzwłocznie w obec Wydziału krajowego.

W szczególności kierownik budowy koramizuje kwity delegata, za którymi tenże podnosi z właściwego c. k. Urzędu podatkowego lub z kasy krajowej zaliczki z kredytów przez Wydział krajowy utworzonych, a to w celu utrzymania dokładnej ewidencji funduszków, na budowę użyć się mających.

Kierownik budowy sprawdza i podpisuje również wszystkie dokumenty, na podstawie których delegat ma uskuteczniać wypłaty, prowadzi sam lub za pośrednictwem podwładnych organów dziennik swych korespondencyi, dzienniki, narzędzi, sprzętów i materiałów, listy wypłat, wykazy należytości za dostarczone materiały i wykonane roboty i dziennik budowy, utrzymuje w porządku akta budowy (plany, kosztorysy, raptularze, korespondencye przychodzące, oraz bruliony korespondencyi wychodzących, wszelkie protokoły, wykazy i t. p.), a co miesiąc (najdalej w dniu 15. każdego następnego miesiąca) przedkłada Wydziałowi krajowemu sprawozdanie o postępie budowy, do którego dołącza wykaz postępu robót, sporządzony na podstawie dziennika budowy i wyciągi z dziennika kasowego.

§. 11.

W razie gdyby w czasie budowy okazała się potrzeba zmiany w projekcie służącym za podstawę wykonania robót, lub też strony interesowane tej

zmiany żądały, winien kierownik budowy przedłożyć odpowiedni wniosek z planami i kosztorysami Wydziałowi krajowemu, który takowy udzieli Namiestnictwu dla wspólnej narady, a następnie ostatecznego zatwierdzenia. W naradzie tej weźmie udział projektant oraz inżynier rządowy.

Przez podobne zmiany projektu nie może być jednak w żadnym wypadku spowodowanem przekroczenie preliminowanych kosztów, a w razie, gdyby te zmiany miały dotknąć podstawy hydrotechnicznej zatwierdzonego projektu, mają takowe być przedłożone c. k. Ministerstwu rolnictwa do zatwierdzenia.

§. 12.

Przed rozpoczęciem budowy wyda kompetentna władza polityczna na żądanie kierownika budowy orzeczenie po myśli §. 86. kraj. ust. wodnej co do potrzeby i rozciągłości służebności lub ustąpienia gruntów, a mianowicie, które obce grunta, materiały, i t. p. dla celów regulacji, jakie służebności na gruntach nadbrzeżnych dla ochrony budowli regulacyjnych i na jak długo czas są potrzebne.

Wykupno gruntów lub też czasowe ich zajęcie dla wykonania robót, jak : przekopów, szkarp, brzegów, wałów ochronnych, rowów materiałowych, ścięcia darni, dróg dojazdowych, placów składowych i roboczych i t. p., zarówno jak wydobywanie materiałów budowlanych, odbywać się będzie wedle odnośnych przepisów krajowej ustawy wodnej, w którym to celu kierownik budowy dostarczyć powinien władzy politycznej odpowiednich kopii map katastralnych, na których grunta zajęte mające oznaczyć należy kolorem (karminem) wraz z wykazem powierzchni gruntów, liczb parcel, rodzaju uprawy i nazw właścicieli. Co do wysokości mającego się wypłacić odszkodowania, winien delegat wraz z kierownikiem budowy, tudzież delegatem stron interesowanych (Wydziału spółki) starać się przedewszystkiem zawrzeć z właścicielem nieruchomości lub też jego prawnym albo sądowym zastępcą dobrowolną ugody, która wymaga zatwierdzenia Wydziału krajowego.

W razie niedojścia do skutku ugody, ma być oznaczoną jakoś i wysokość odszkodowania po myśli postanowień §. 87. krajowej ustawy wodnej z dnia 14. Marca 1875 (Dz. u. kr. Nr. 38) przez władzę polityczną, a jeżeli się interesowani tem nie zadowolnią, przez sądowe oszacowanie.

Postanowienia tego paragrafu krajowej ustawy wodnej znajdują także zastosowanie co do złożenia lub zabezpieczenia odszkodowania.

§. 13.

Przy odebraniu w posiadanie fizyczne wszelkich realności na rzecz budowy tak czasowo jak i wieczyście wywłaszczonych, lub też bezpłatnie

odstąpionych, spisz delegat wraz z kierownikiem budowy protokół odbioru, w którym należy się odwołać do odnośnego aktu wywłaszczenia lub darowizny.

Grunta uzyskane w drodze umów, wywłaszczeń lub też regulacyi (stare łożyska) należy odgraniczyć i zainstalować na rzecz przedsiębiorstwa (funduszu konserwacyjnego).

§. 14.

Po zbadaniu wszelkich okoliczności, mających wpływ na ilość robotników, których równocześnie przy budowie zająć będzie można, sporządzi kierownik budowy wykaz potrzebnych narzędzi do sprawienia, zakupi takowe wspólnie z delegatem, oraz najmie odpowiedni i zamknięty skład lub zarządzi wybudowanie stosownej szopy zamykanej.

Z końcem corocznego peryodu budowy należy przedkładać Wydziałowi krajowemu dziennik narzędzi i sprzętów z oznaczeniem ich ubytku i stanu, w jakim się znajdują.

§. 15.

Materyały mogą być dostarczane w drodze przedsiębiorstwa lub we własnym zarządzie.

Warunki dostawy w drodze przedsiębiorstwa pod względem ilości i jakości materyałów, tudzież terminu częściowe i ostateczne, winne być szczegółowo wskazane w dotyczących umowach i kontraktach, spisanych wedle udzielonego przez Wydział krajowy formularza.

Delegat wspólnie z kierownikiem budowy czuwa nad należytem uskutecznieniem dostawy i ścisłym wypełnieniem wszystkich zobowiązań przedsiębiorców.

W razie zwłoki w dostawie, delegat na wniosek kierownika budowy stosuje do przedsiębiorców rygory kontraktowe tak pod względem kar pieniężnych, jakoteż uzupełnienia częściowych dostaw na koszt i stratę przedsiębiorców.

Jeżeli przedsiębiorcy nie wypełnią zobowiązań kontraktowych w terminie ostatecznym, a powyższe środki przynaglające okażą się niedostatecznymi, w takim razie odniesie się delegat w porozumieniu z kierownikiem budowy do Wydziału krajowego celem uznania przedsiębiorców za kontraktomnych z zastosowaniem wszystkich następstw w tym wypadku przewidzianych. Przy dostarczaniu materyałów we własnym zarządzie, kierownik budowy oznaczy i obliczy ilość potrzebnych materyałów na podstawie kosztorysów biura melioracyjnego, zatwierdzonych przez c. k. Ministerstwo rolnictwa, a delegat w porozumieniu z kierownikiem budowy zakupi i dostarczy rzeczony materyały, przyczem największą bacność zwracać należy na dobroć materyałów

w ogóle i na zimowe cięcie drzewa w szczególe i starać się o nabycie materiałów pod jak najkorzystniejszymi warunkami.

Kierownik budowy powinien prowadzić dziennik przychodu i rozchodu materiałów, celem utrzymania należytej ewidencji, a zarazem dopilnować należytego składania materiałów.

§. 16.

Wykonanie robót ma się odbywać w zarządzie własnym, przyczem zaleca się przedewszystkiem robota za wynagrodzeniem od wymiaru, a robota za wynagrodzeniem dziennem tylko w takich wypadkach, gdyby jej przeprowadzenie za wynagrodzeniem odwymiaru było nie możliwe. Wypłaty odbywają się na podstawie list płacy, sprawdzonych i podpisanych przez kierownika budowy.

Częściowe roboty mogą być oddane w przedsiębiorstwo bądź w drodze licytacji, bądź też akordów, w którym to wypadku robota jest właściwie robotą wymiarową z tą jednak różnicą, iż wykonywa się na podstawie umów pisemnych, zawartych w myśl §. 9., a wypłaty uskuteczniają się na podstawie wykazów należności przez kierownika budowy sporządzonych, w terminach umową wskazanych i pod warunkami tamże zastrzeżonymi.

W szczególnych wypadkach miejscowymi stosunkami spowodowanych, mogą przy budowie być zastosowane obszerniejsze przedsiębiorstwa.

W takim razie Wydział krajowy rozpisuje licytację, bądź to w Wydziale krajowym we Lwowie, bądź też we właściwych Wydziałach powiatowych.

Jeżeli rozprawa licytacyjna odbywa się w biurze Wydziału powiatowego, winien być przy niej obecnym delegat lub kierownik budowy, a rezultat licytacji tudzież spisane po przyjęciu najkorzystniejszych ofert kontrakty z przedsiębiorcami, mają być przedłożone do zatwierdzenia Wydziałowi krajowemu.

W kontraktach wykazuje się szczegółowo rodzaj robót, ich ilość i wymiary, sposób wykonania, terminu ukończenia, warunki wypłat należności, kary za zwłokę w robotach i t. p.

Delegat wspólnie z kierownikiem budowy czuwa nad ścisłym wypełnieniem zobowiązań kontraktowych, stosując w razie potrzeby rygory przeciw przedsiębiorcom, o czem Wydział krajowy zawiadamia.

W miarę postępu robót i dostaw wykonanych na podstawie umów i akordów, może delegat udzielać przedsiębiorcom częściowych wypłat na poczet należności, przyczem jednak z każdorazowej sumy należności potrącać należy przynajmniej 5% na ratę kolaudacyjną.

Kolaudację przeprowadzają :

a) gdzie chodzi o częściowe lub też w zupełności wykonane, lecz 500 zł. w. a. nie przenoszące roboty i dostawy, kierownik budowy i delegat przy ewentualnej interwencji i inżyniera delegowanego przez Wydział krajowy ;

b) jeżeli chodzi o roboty i dostawy w zupełności wykonane powyżej 500 zł. w. a., komisya przeprowadzająca coroczną kolaudacyę (§. 19, instrukcyi).

Odbioru dokonywują delegat i kierownik budowy, w którym to celu ma być sporządzony akt kolaudacyjny, podpisany przez odbierających robotę i przedsiębiorcę.

§. 17.

Dla uwidocznia postępu budowy prowadzi inżynier dziennik budowy, w którym oprócz wykonanych w każdym tygodniu robót i dostaw, mają być zamieszczone następujące daty:

1. stan powietrza,
2. stan wody w rzece, w którym to celu w pobliżu placu budowy należy wstawić tymczasowy wodoskaz,
3. liczba robotników według poszczególnych kategorii, oraz ilość fur,
4. oznaczenie miejsc, w których wykonują się roboty, oraz opisanie przeprowadzonych robót, tudzież początek i koniec robót,
5. odbiór materiałów budowlanych,
6. wszystkie momenty i wydarzenia, które mogą mieć wpływ na budowę, szczególnie zaś spis szkód wyrządzonych wielką wodą,
7. polecenia ustne lub pisemne wydane przedsiębiorcom lub dostawcom,
8. uwagi poczynione przez delegowanego od czasu do czasu przez Wydział krajowy dla kontroli technicznej inżyniera.

Dziennik budowy ma być z końcem każdego tygodnia zamknięty, przedsiębiorcy do przejrzania udzielony, tudzież przez tegoż podpisany, po ewentualnem wciągnięciu do dziennika podniesionych przez niego zarzutów.

§. 18.

Tak Administracyi państwa jak i stronom interesowanym (Wydziałowi spółki) przysługuje prawo przekonywać się każdego czasu za pośrednictwem swych organów technicznych, względnie delegatów, o postępie robót i jakości wykonania. W tym celu znajdujące się na miejscu a zajęte wykonaniem robót organa Wydziału krajowego, są obowiązane udzielić wszelkich żądanych wyjaśnień tak delegatom Administracyi państwa, jak i spółki wodnej.

Kontrola robót przez delegowanych w tym celu techników Administracyi państwa i Wydziału krajowego odbywać się ma według możności co dwa miesiące.

Z każdorazowej inspekyi mają ci technicy składać swym przełożonym władzom szczegółowe sprawozdania, które posłużą Wydziałowi krajowemu do wydania stosownych zarządzeń.

Koszta tej kontroli technicznej pokrywa fundusz budowy.

§. 19.

Z końcem każdego rocznego okresu budowy ma zażądać kierownik budowy kolaudacyi robót, którą przeprowadza komisya składająca się:

a) z technika delegowanego przez Namiestnictwo, tudzież technika Wydziału krajowego,

b) z delegata Wydziału krajowego i kierownika budowy,

c) z delegata stron interesowanych, względnie Wydziału spółki.

Z tych członków mają jednak tylko technicy pod a) wymienieni głos rozstrzygający.

Komisya ogląda i bada wykonane roboty w ogólności, szczegółową zaś kolaudację wykonanych robót przeprowadzają wspólnie technicy pod a) wymienieni.

Koszta kolaudacyi pokrywa fundusz budowy.

Protokół kolaudacyjny zbadany przez Wydział krajowy i Namiestnictwo, udziela się do wiadomości Ministerstwa rolnictwa, a dopiero wtedy, kiedy ze strony tego Ministerstwa nie będą podniesione zarzuty, nastąpić może wypłata przedsiębiorcom zatrzymanych rat kolaudacyjnych.

§. 20.

Kierownik budowy zajmie się po upływie każdorocznego okresu budowy wypracowaniem sprawozdania dorocznego z czynności budowlanej, które ma wykazać rezultaty robót, wartość budowy obliczoną na podstawie wykazów bryłowości i analizy cen jednostkowych, tudzież inne ważniejsze spostrzeżenia co do budowy.

Sprawozdanie to przedstawi Wydział krajowy za pośrednictwem Namiestnictwa Ministerstwu rolnictwa.

§. 21.

Ostateczne zarachowanie w księgach wszystkich dochodów i wydatków funduszu budowy, prowadzi Wydział krajowy za pośrednictwem swego oddziału rachunkowego, z końcem każdego roku, a najdalej do 1. Marca następnego roku udziela Namiestnictwu zamknięcie rachunków, a na żądanie tegoż zezwala na wglądnięcie w rachunki szczegółowe.

Odpis zamknięcia rachunkowego udziela Wydział krajowy także Wydziałowi spółki, oraz delegatowi i kierownikowi budowy.

Zamknięcie rachunkowe przedłożyć ma Namiestnictwo do zatwierdzenia Ministerstwu rolnictwa, które rostrzyga także ewentualne zarzuty Wydziału spółki, co do których nie doszło do skutku porozumienie z Wydziałem krajowym.

§. 22.

Pod względem rachunkowym obowiązuje zatwierdzona przez Ministerstwo rolnictwa instrukcyja rachunkowa, wydana dla krajowych przedsiębiorstw melioracyjnych z dnia 18. Listopada 1887, Dz. u. kr. Nr. 68.

Nr. 78.

O b w i e s z c z e n i e

Prezydyum c. k. galicyjskiej krajowej Dyrekcji skarbu z dnia 25. Listopada 1895, L. 4368 pr., dotyczące utworzenia c. k. Urzędów podatkowych, oraz i depozytów sądowych w miejscowościach: Delatyn, Skawina, Niepołomice, Budzanów, Nowesioło, Milówka i Żabie.

Na mocy Najwyższych postanowień z dnia 26. Lipca i 5. Września 1895, zostały utworzone nowy Urzędy podatkowe zarazem i sądowe urzędy depozytowe w miejscowościach: Delatyn, Skawina, Niepołomice, Budzanów, Nowesioło, Milówka i Żabie.

Nowe Urzędy podatkowe rozpoczną swoją czynność z dniem 1. Grudnia 1895.

Każdy z wyżej wymienionych 7 Urzędów podatkowych ma oprócz spraw należących do niego jako urzędu podatkowego, zawiadywać depozytami sądowymi c. k. Sądu powiatowego, znajdującego się w jego siedzibie, względnie spełniać także czynności wspólnej kasy sieroczej w całym swoim okręgu urzędowym z wyjątkiem Urzędu podatkowego w Budzanowie, gdzie nie ma kasy sieroczej.

Z powodu utworzenia wyżej wymienionych nowych Urzędów podatkowych, wyłącza się z dniem 1. Grudnia 1895:

1. gminy położone w powiecie sądowym Delatyn, mianowicie: Bednarówka, Delatyn, Dobrotów, Dora, Glinki, Hołosków, Jabłonica, Jamna, Krasne, Łanczyn, Łojowa, Łuh, Majdan graniczny, Majdan średni, Mikuliczyn, Mołodyłów, Ostaw biały, Ostaw czarny, Potok czarny, Sadržawka, Siedliska, Skopówka, Strupków z Neudorfem, Zarzecze z okręgu c. k. Urzędu podatkowego w Nadwornie i wciela się te gminy do c. k. Urzędu podatkowego w Delatynie;

2. gminy położone w powiecie sądowym Skawina, mianowicie: Bodzów, Borek fałęcki z Jugowicami, Brzyczyna dolna i górna, Buków, Chorowice, Gaj, Jurezyce, Kobierzyn, Konary, Kopanka, Kożabniki, Kostrze z Kołem tyńcekiem, Kolerzów, Libertów, Lusina, Mogilany, Opatkowice, Pychowice, Radziszów, Rzozów, Samborek, Sidzina, Skawina, Skotniki, Swoszowice z Siarczaną górą, Tyniec, Włosań z okręgu c. k. Urzędu podatkowego w Podgórzu i wciela się te gminy do c. k. Urzędu podatkowego w Skawinie;

3. gminy położone w powiecie sądowym Niepołomice, mianowicie: Brzezie z Gruszkami, Cichawa, Czyżów, Dąbrowa, Grodkowice z Łysokaniami, Kłaj, Kółko, Krakuszowice, Książnice, Łęzkowice, Marszowice z Kłęczanami, Niegowic, Niewiarów I. część ze Świdówką, Niewiarów II. część z Jarosówką i Podgrodzem, Nieznanowice, Niepołomice i Grabie III. część. Pierzechów, Pierzechowiec, Podłęże, Staniatki, Chrośc i Podborze, Szarów, Szczytniki i Świątniki dolne, Targowisko, Wola batorska z Chobotem, Wiatowice, Zborczyce, Zabierzów z Wolą zabierzowską z okręgu c. k. Urzędu podatkowego w Bochni i wciela się te gminy do c. k. Urzędu podatkowego w Niepołomicach;

4. gminy położone w powiecie sądowym Budzanów, mianowicie: Budzanów, Janów miasto, Kobyłowlaki z Papiernią, Laskowce, Mogielnica z Kulczycami, Młyniska, Romanówka, Skomorosze, Słobudka janowska ze Zniesieniem, Wierzbowiec z okręgu c. k. Urzędu podatkowego w Trembowli i wciela się te gminy do c. k. Urzędu podatkowego w Budzanowie;

5. gminy położone w powiecie sądowym Nowesioło, mianowicie: Bogdanówka, Dobromirka, Hnilice wielkie, Hnilice małe, Hołoszyńce, Hołotki, Huszczanki, Jacowce, Klebanówka, Klimkowce, Koszlaki, Korszyłówka, Koziary, Łozówka, Medyń, Nowesioło, Obodówka, Palczyńce, Pieńkowce, Prosoyce, Skoryki, Terpiłówka, Toki, Worobijówka z okręgu c. k. Urzędu podatkowego w Zbarażu i wciela się te gminy do c. k. Urzędu podatkowego w Nowemsiolu;

6. gminy położone w powiecie sądowym Milówka, mianowicie: Brzuśnik, Bystra, Cięcina, Cisiec, Juszczyzna, Komesznica, Milówka, Niełędwia, Rajcza I. część, Rajcza II. część, Rycerka dolna, Rycerka górna, Sól, Szare, Ujsoly, Żabnica z okręgu c. k. Urzędu podatkowego w Żywcu i wciela się te gminy do c. k. Urzędu podatkowego w Milówce;

7. gminy położone w powiecie sądowym Żabie, mianowicie: Jasionów górny, Krzywórnica, Żabie z okręgu c. k. Urzędu podatkowego w Kossowie i wciela się te gminy do c. k. Urzędu podatkowego w Żabiu.

W skutek reskryptu wysokiego c. k. Ministerstwa skarbu z dnia 19. Listopada 1895, L. 50092, podaje się niniejsze obwieszczenie do publicznej wiadomości.

Prezydum c. k. krajowej Dyrekcji skarbu.

Lwów, dnia 25. Listopada 1895.

Nr. 79.

U s t a w a

z dnia 17. Listopada 1895, obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim, o wyłączeniu osady Zieleńcze ze związku gminy administracyjnej Semenów i przyłączenie jej do gminy Podgórzany w powiecie Trembowelskim.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim, postanawiam, co następuje:

Art. I.

Osada Zieleńcze w powiecie Trembowelskim zostaje wyłączoną ze związku gminy Semenów a wcieloną do związku gminy Podgórzany.

Art. II.

W trzy miesiące po ogłoszeniu niniejszej ustawy zostaną Reprezentacye gminne w Semenowie i Podgórzanych rozwiązane, nowe wybory przeprowadzone i nowe Reprezentacye gminne ukonstytuowane.

Art. III.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Wiedeń, dnia 17. Listopada 1895.

Franciszek Józef w. r.

Badeni w. r.

Nr. 80.

R o z p o r z ą d z e n i e

Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem z dnia 29. Listopada 1895, L. 73638, wydane w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem we Lwowie, w przedmiocie zezwolenia gminie Jezierzany na dalszy pobór 100% dodatku do podatku konsumcyjnego od mięsa.

Na mocy ustawy z dnia 18. Marca 1888, Nr. 36. Dz. u. i rozp. kraj., Wydział krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem za zgodą c. k. Namiestnictwa we Lwowie zezwala gminie Jezierzany na dalszy pobór dodatku konsumcyjnego od mięsa w wysokości 100% na przeciąg lat pięciu, t. j. od r. 1896 aż do końca r. 1900.

Lwów, dnia 29. Listopada 1895.

Marszałek krajowy:

Badeni w. r.

Członek Wydziału krajowego:

Dr. J. Wereszczyński w. r.

Nr. 81.

U s t a w a

z dnia 7. Listopada 1895, o uzupełnieniu regulacyi rzeki Łęgu, w powiecie Tarnobrzeskim.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Uzupełnienie regulacyi rzeki Łęgu od granicy powiatu Nizańskiego do ujścia do Wisły w powiecie Tarnobrzeskim, ma być wykonanem jako przedsięwzięcie krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną uzupełnienia tej regulacji służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1894, który preliminuje kosztą robót na 120.000 złotych w. a., a mianowicie:

a) kosztą ubezpieczenia i pogłębienia łożyska Łęgu na przestrzeni uregulowanej w myśl ustawy z dnia 1. Lipca 1886, Dz. ust. kraj. Nr. 65, na 97.000 złr. w. a.;

b) kosztą przedłużenia regulacji Łęgu od granicy gminy Krawce do granicy powiatu Nizańskiego wraz z ustaleniem i zalesieniem odsypisk, na 23.000 zł. w. a.

§. 3.

Kosztą uzupełnienia tej regulacji włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu, pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu regulacyjnego.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent kosztów wymienionych w §. 2. pod a), oraz pięćdziesięciu procent kosztów wymienionych w §. 2. pod b), — razem w kwocie: 50.300 zł. w. a.;

b) państwowy fundusz melioracyjny bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości trzydziestu procent kosztów w §. 2. pod a), oraz pięćdziesięciu procent kosztów w §. 2. pod b), wymienionych, razem w kwocie: 40.600 zł. w. a., z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

c) zawiązana w myśl §. 4. ustawy z dnia 1. Lipca 1886, Dz. ust. kraj. Nr. 65, spółka wodna resztą preliminowanych kosztów budowy w kwocie 29.100 zł. w. a., która ma być rozłożoną na uczestników spółki w myśl postanowień obowiązującego statutu z roku 1887.

§. 4.

Czas budowy, tudzież wysokość i terminu płatności corocznych rat datków Państwa, kraju i spółki wodnej, oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją Państwa.

§. 5.

Wykonanie regulacji oraz zarząd funduszu regulacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Tak Administracyi Państwa, jak i spółce wodnej zastrzega się odpowiedni wpływ na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, określa instrukcyja techniczno-administracyjna z dnia 18. Listopada 1887, Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 68.

§. 6.

Co do konserwacyi wykonanych robót, obowiązywać będzie postanowienie §. 6. ustawy z dnia 1. Lipca 1886, Dz. ust. kraj. Nr. 65.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, skarbu i spraw wewnętrznych.

Wiedeń, dnia 7. Listopada 1895.

Franciszek Józef w. r.

Badeni w. r.

Biliński w. r.

Ledebur w. r.